

OCMW: Brussel

CONTACTPERSOON: Agnès Dubus – agnes.dubus@cpasbxl.brussels

HOOFDDOEL PROJECT:

Het OCMW van de stad Brussel is ervan overtuigd dat haar bijdrage tot de integratie van buitenlanders gebeurt door de invoering van een voorziening voor sociale activering. Hiervoor ontwikkelt het activiteiten die tot doel hebben de sociale participatie te verhogen en zo te zorgen voor een duurzame breuk met het sociale isolement waarin zij zich bevinden. Voor sommigen gaat het om een doel op zich, voor anderen zal het project ervoor zorgen dat zij een traject socioprofessionele inschakeling kunnen starten.

Het OCMW in Brussel probeert dit te bereiken door het aanbieden van collectieve modules en een intensieve individuele follow-up door sociale bijstand die gespecialiseerd is in het begeleiden van mensen van buiten de EU. Het project is gebouwd op een emancipatoire doelstelling, vertrekkende van de noden en middelen van het publiek.

DOELGROEP: * *onderlijnen wat van toepassing is*

- ★ Leeftijd: **volwassenen** - jongeren - ouderen
- ★ Opleidingsniveau: laaggeschoold – gemiddeld geschoold - **hooggeschoold**
- ★ Taalniveau: analfabeet - beginner - **gevorderde**
- ★ Nationaliteit: EU - **buiten EU** - andere
- ★ Geslacht: vrouw – man – **gemengd**
- ★ Fysieke conditie: beperkt – **normaal** – sterk

Op basis van het taalniveau en de studies worden homogene groepen gevormd. Elke groep maakt zich de materie op een verschillende manier eigen (bijv. geschoolde en niet-geschoolde groep), de woordenschat en het nadenken over de oefeningen verschillen.

WERVINGSMETHODE: *Hoe worden de deelnemers geselecteerd?*

De deelnemers worden aangeworven via een samenwerking met de sociale diensten en de sociale antennes (nr. 1 in onderstaand schema) van het OCMW. Het is vooral het Departement Opleiding, Werk en Sociale Economie dat talrijke personen doorverwijst naar het project. Elk jaar wordt een lijst van potentiële kandidaten opgesteld. De algemene maatschappelijk werkers en de maatschappelijk werker van het Departement Werk (nr. 2 in onderstaand schema) schrijven de potentiële deelnemers voor het project uiteindelijk in.

De potentiële deelnemers hebben vervolgens een afspraak met een maatschappelijk werker van het Departement Opleiding (nr. 3 in het schema) die de stand van zaken en een balans opmaakt over het socioprofessioneel traject van de persoon. Indien de persoonlijke doelstellingen van de potentiële

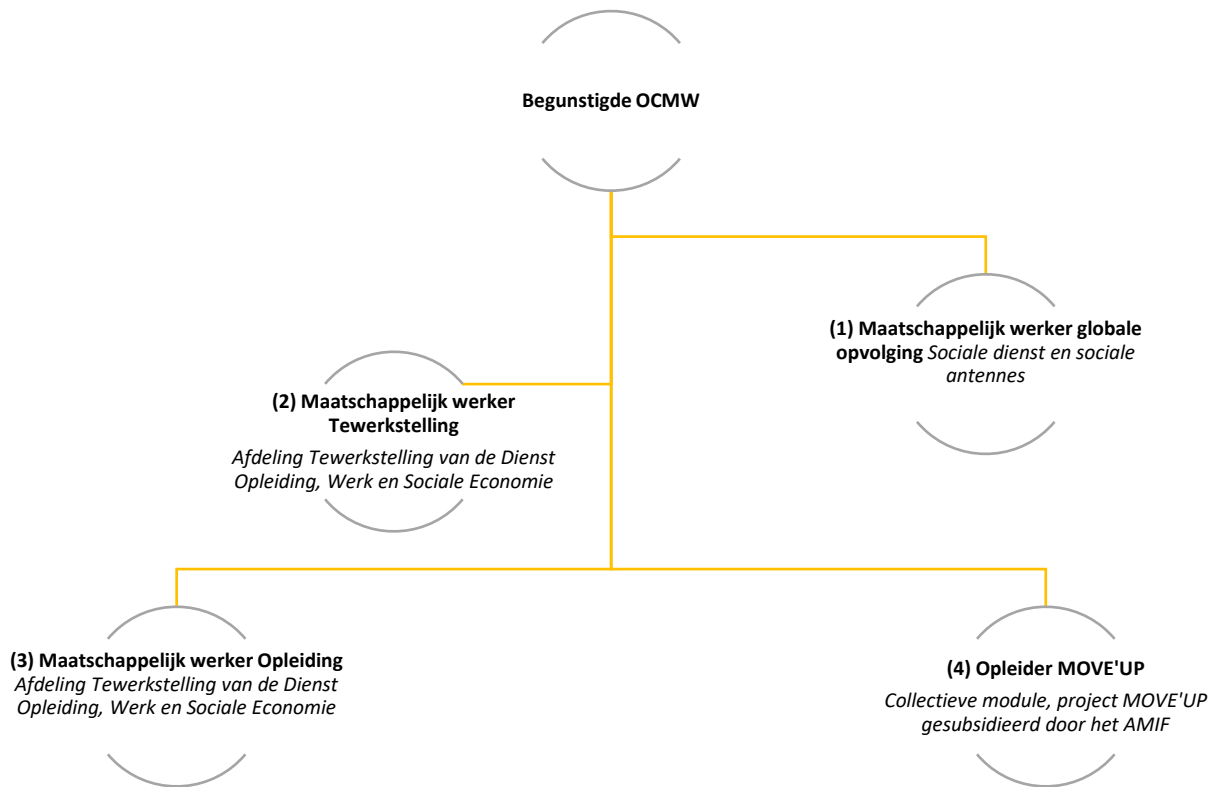
Naar een geïntegreerd migratiebeleid,
dankzij het AMIF
Vers une politique de migration plus intégrée,
grâce au FAMI

POD | Maatschappelijke Integratie
SPP | Intégration Sociale

deelnemer overeenkomen met de doelstellingen van het project MOVE'UP wordt de persoon ontvangen door een opleider van de collectieve modules (nr. 4 in het schema).

Schema van de doorverwijzing van de begunstigde naar het project MOVE'UP:

De twee groepsopleiders ontvangen vervolgens alle potentiële deelnemers voor een oriëntatiegesprek. Tijdens dit gesprek evalueren zij de motivatie van de persoon om deel te nemen aan het traject. Vervolgens moeten de kandidaten een taalttest afleggen (mondelijke competenties, lezen en schrijven). Dankzij deze taalttesten kan het OCMW de groepen indelen per taalniveau en de inhoud van de lessen aanpassen aan het taalniveau.

De groepsopleiders garanderen uiteindelijk een terugkeer naar de maatschappelijk werker van de persoon en naar de maatschappelijk werker van het departement Opleiding. Er is dus een gecumuleerde opvolging tussen de opleider van het project MOVE'UP, de maatschappelijk werker van het Departement Opleiding, de maatschappelijk werker van het Departement Werk en de maatschappelijk werker die zorgt voor de globale opvolging.

Ten slotte wordt de opleider van het project MOVE'UP een zeer belangrijk referentiepersoon in het sociale activeringstraject van de deelnemers. Het is een verbindingspersoon die, dankzij een dagelijkse aanwezigheid, informatie verzamelt over de dagelijkse persoonlijke problemen van elke deelnemer. Zo zal de opleider in staat zijn de persoon naar de juiste instanties te leiden die specifieke problemen kunnen oplossen (dagopvang, aanvragen rond statuten, enz.). De eerste signalen worden opgepikt door de opleider en deze laatste is zelfs in staat problemen op te sporen die niet aan de maatschappelijk werkers zijn gemeld.

Naar een geïntegreerd migratiebeleid,
dankzij het AMIF
Vers une politique de migration plus intégrée,
grâce au FAMI

POD | Maatschappelijke Integratie
SPP | Intégration Sociale

ONDERDELEN PROJECT: *Beschrijf in het kort elke module en vermeld het soort activiteit (individueel of collectief)*

★ **Module 1: Collectieve workshops**

De collectieve begeleiding is een intensieve en goed ontwikkelde begeleiding in groep die de mogelijkheid biedt om Frans te oefenen bij elke groepsactiviteit en onder begeleiding van een leraar Frans als vreemde taal.

Het OCMW in Brussel biedt zeer intensieve begeleiding aan nieuwkomers. Door middel van een goed gevuld wekelijks aanbod van activiteiten tracht het OCMW belemmeringen op verschillende levensgebieden (huisvesting, gezondheid, taal, enz.) weg te nemen en het integratieproces te versterken. Door een intensief traject voor te stellen, tracht het OCMW van Brussel de deelnemers aan het project te laten wennen aan een werk- of opleidingsritme.

Tijdens het traject vindt regelmatig een individuele evaluatie plaats tussen de opleiders van de groep en elke deelnemer. De eindevaluatie vindt plaats aan het eind van het traject.

★ **Module 2: Individuele opvolging door een gespecialiseerd maatschappelijk werker**

De deelnemers worden tijdens hun traject ook bijgestaan door de maatschappelijk werker van het departement opleiding, die vooral probeert problemen in verband met de dagopvang en de mobiliteit uit de weg te ruimen en de deelnemers aanmoedigt om verder te gaan als alles goed gaat. Elke deelnemer wordt regelmatig bezocht, wanneer die noodzakelijk blijkt. Wanneer de situatie gestabiliseerd is en de persoon bij het project betrokken is, wordt hij of zij ten minste eenmaal per kwartaal bezocht. Er kan worden nagedacht over de ontwikkeling van een beroepsproject. Hij kan eveneens de kredieten blokkeren, wanneer hij dit nodig acht.

Voorheen gebeurde de individuele opvolging door de maatschappelijk werker van de sociale antenne. De maatschappelijk werker blijft de algemene situatie van de persoon beheren, terwijl de maatschappelijk werker van het departement Opleiding de persoon zal begeleiden in zijn of haar opleidingsproject en uiteindelijk in zijn of haar socioprofessionele integratieproces. Deze maatschappelijk werker is speciaal opgeleid om mensen uit landen buiten de EU de best mogelijke ondersteuning te bieden. Deze begeleiding verschilt van een klassieke sociale begeleiding, omdat de assistent gespecialiseerd is in de behandeling van aanvragen tot gelijkwaardigheid van diploma, statuut van student en een goed begrip heeft van het beheer van de specifieke problemen van het AMIF-publiek (verzoek om routebeschrijving, het begrijpen van brieven, enz.).

★ **Module 3: voorbereiding op de SPI: in te voeren / samen te stellen**

Deze module is gericht op de voorbereiding op de socioprofessionele inschakeling (overgang van een kwalificerende opleiding of rechtstreeks naar werk). Het OCMW van de stad Brussel wil deze workshop in september 2020 ontwikkelen, maar omwille van Covid, moest het de invoering van dit project uitstellen tot de start van het schooljaar in september 2021.

SUBDOELSTELLINGEN (min. 3): *Wat verandert er bij de deelnemers (attitude, competentie)? - beschrijf drie veranderingen voor elke module van het project*

Module 1: Collectieve begeleiding

- ★ Het isolement verbreken
- ★ Sociale netwerken ontwikkelen
- ★ Zelfvertrouwen en eigenliefde verbeteren
- ★ Een idee van de socio-economische realiteit van de maatschappij
- ★ Kennis ontwikkelen over de Belgische Staat, haar instellingen, haar werking
- ★ Zich inschrijven als burger

Module 2: Gespecialiseerde individuele begeleiding buitenlands publiek buiten de EU

- ★ Plaats voor een luisterend oor en gepersonaliseerde ondersteuning
- ★ Begeleiding naar emancipatie en zelfstandigheid
- ★ De personen leiden in hun stappen via de bestaande instellingen en overheidsdiensten

Module 3: voorbereiding op SPI > in te voeren / samen te stellen

- ★ Extra competenties verwerven om zijn kansen op de arbeidsmarkt te vergroten (spreekvaardigheid, zelfvertrouwen, enz.)
- ★ Zelfrespect verbeteren
- ★ De deelnemers voorbereiden om te slagen voor de toelatingstesten voor een kwalificerende opleiding
- ★ De arbeidsmarkt ontdekken om een realistisch beroepsproject te verfijnen

KOSTEN:

- ★ Kosten: 4 VTE + budget uitstappen
- ★ Soort financiering: *Eigen middelen – subsidie – **beide** (Welke financieringsbron? Welke voorwaarden werden opgelegd?)*

Voor het project ontvangt het OCMW van de stad Brussel een subsidie van het Europees asiel, migratie en integratiefonds (AMIF) van de Europese Unie. Deze subsidie dekt 75 % van de personeelskosten. Bovendien subsidieert de POD Maatschappelijke Integratie 15 % van de personeelskosten en de resterende 10 % worden ten laste genomen door het OCMW van de stad Brussel.

PRAKTISCHE ASPECTEN VAN HET PROJECT:

- ★ Aantal teamleden: 4 VTE
- ★ Profiel teamleden:
 - Kennis van het multicultureel kader en van interculturele bijstand
 - kennis van de methodologie “het vermogen om te handelen”
 - kennis van de groepsdynamiek
 - Beroepsopleiding: maatschappelijke richting met ervaring in multiculturaliteit en groepsevenementen Kennis
 - basiskennis van de OCMW-wet en de reglementering (+ sociale zekerheid)
 - Opleiding opleider FVT of Alpha (voor de groepsopleiders)
- ★ Duur: 2 jaar – 01/01/2020 – 31/12/2021
- ★ Plaats: gebouw van het departement opleiding en tewerkstelling van het OCMW van Brussel

Naar een geïntegreerd migratiebeleid,
dankzij het AMIF
Vers une politique de migration plus intégrée,
grâce au FAMI

POD | Maatschappelijke Integratie
SPP | Intégration Sociale

- ★ Materiaal: Normaal werkmateriaal (bureau, computer) + specifiek materiaal voor de groepsessies (projector, plastificeermachine, knutselmateriaal)

BELANGRIJKSTE SUCCESFACTOREN: *Wat moet aanwezig zijn voor een goede uitvoering van het project? Aan welke vereisten moet de module beantwoorden?*

- ★ **De persoon is de drager van zijn project.** De opleiders en maatschappelijk werkers vertrekken vanuit het individu en van wat hij/zij bijbrengt. Daarom is de vertrouwensband tussen de opleider en de persoon uiterst belangrijk.
- ★ **De synergie tussen de deelnemers** is essentieel binnen het project. Het is goed dat niemand zich alleen voelt in wat hij/zij beleefd heeft. Dat is net de meerwaarde van het collectieve werk. Iedereen is ook vrij om al dan niet te zeggen wat hij/zij beleefd, iedereen is vrij om zijn geschiedenis te vertellen. De groep is er om samen vooruit te gaan, maar iedereen moet zich goed voelen met de ervaring die hij meebrengt.
- ★ Het is van belang om de **persoon centraal te blijven stellen**, zijn project en het doel ervan om mislukking te vermijden. Voor het kwetsbare en migratiepubliek is een voortdurende herevaluatie van het traject van de persoon tegenover zijn uiteindelijke project aanbevolen. Indien nodig moet ook de droom van de persoon bewerkt worden, die niet kan bereikt worden.

EVALUATIE DEELNEMERS: *Hoe evalueer je de voortgang van de deelnemers?*

- 1) Evaluatie van de evolutie van de persoon tijdens een individueel gesprek met de maatschappelijk werker van het departement Opleiding, elk kwartaal
- 2) Evaluatie ad hoc door de groepsopleider op basis van de feedback van de persoon (in groep en individueel).
- 3) De opleider stelt een socioprofessionele balans op aan het einde van het traject, waarin hij het traject van de persoon overneemt binnen het project, zijn vooruitgang, zijn regelmatigheid en zijn remmingen. Hij stelt er eveneens een vervolg of een heroriëntering in voor.

EVALUATIE MODULE: *Hoe wordt de module zelf geëvalueerd? Geven de deelnemers feedback?*

Op het einde van elke workshop vullen de deelnemers een evaluatietabel in met smileys. Voor deze personen is het niet altijd gemakkelijk om zichzelf te evalueren. Daarom nemen de opleiders ook de tijd voor een evaluatie ad hoc in groep.

Naar een geïntegreerd migratiebeleid,
dankzij het AMIF
Vers une politique de migration plus intégrée,
grâce au FAMI

POD | Maatschappelijke Integratie
SPP | Intégration Sociale